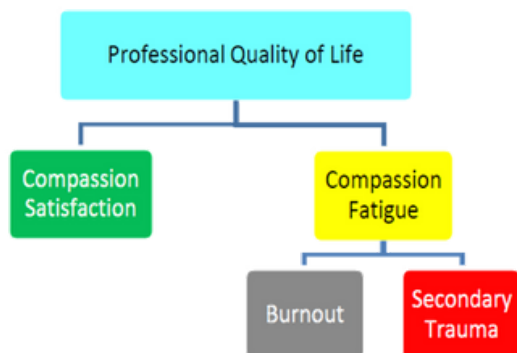

הקשר בין מנהיגות לאיכות, שקיפות ארגונית ועבודת צוות לבין איכות חיים מקצועית של צוותים רפואיים בבית חולים שניוני בישראל

מעין דמטוב¹ RN MN, איליה קגן² RN PhD, אילנה ליבשיץ ריבן³ RN PhD
1-המחלקה לסיעוד, אוניברסיטת בן גוריון ובית חולים וולפסון, 2-המכללה האקדמית אשקלון

מבוא

המושג איכות חיים מקצועית מתייחס לרגשות החיוביים והשליליים שחווה הפרט לגבי עבודתו כמסייע לאחר. לאיכות החיים מקצועית שלושה מרכיבים: סיפוק חמלה, שחיקה וטראומה משנית. עובדי מערכת הבריאות עובדים בסביבת עבודה דינאמית ומאתגרת המצריכה יכולת עבודה בצוותים וביצוע שיתופי פעולה. הקשרים בין שקיפות ארגונית, עבודת צוות ומנהיגות לאיכות לבין איכות חיים מקצועית בשירותי בריאות אינם ברורים דיים.

Stamm, 2010*

שיטה

מחקר חתך בקרב 203 משתתפים 81 (39.9%) צוות רפואי ו-122 (60.1%) צוות סיעודי בבית החולים וולפסון, מדגם נוחות. כלי המחקר: שאלון אנונימי לדיווח עצמי שכלל 5 חלקים: 1. איכות חיים מקצועית ($\alpha=0.84$), 2. מנהיגות לשיפור האיכות ($\alpha=0.91$), 3. עבודת צוות ($\alpha=0.92$), 4. שקיפות ארגונית ($\alpha=0.87$), 5. פרטים סוציו-דמוגרפיים.

מטרת המחקר

לאמוד את הקשר בין שקיפות ארגונית, עבודת צוות ומנהיגות לאיכות לבין איכות חיים מקצועית. ובנוסף, לבחון הבדלים במשתנים אלו בין הצוותים הסיעודיים לרפואיים בבית חולים שניוני במרכז הארץ.

מודל רגרסיה רב משתנית עבור איכות חיים מקצועית

מקדמים					מנבאים
R^2	t	B	SE	β	
צעד ראשון					
0.10	2.24*	0.23	0.10	0.23	מנהיגות לאיכות
	0.63	0.04	0.07	0.04	עבודת צוות
	0.87	0.08	0.09	0.08	שקיפות ארגונית
צעד שני					
0.13	1.70	0.18	0.10	0.18	מנהיגות לאיכות
	1.03	0.07	0.07	0.07	עבודת צוות
	0.58	0.05	0.09	0.05	שקיפות ארגונית
	2.11*	0.31	0.15	0.15	מקצוע (1-אחות)

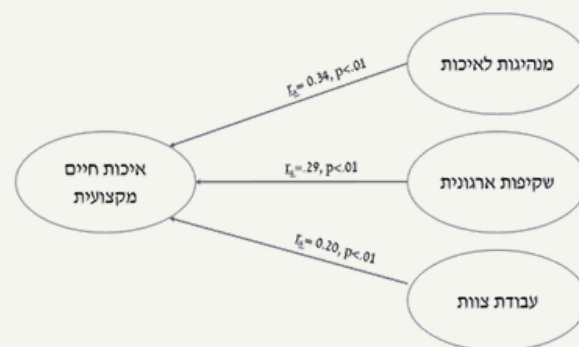
$p < 0.01^{**}$, $p < 0.05^*$

צעד ראשון למנבא מנהיגות לאיכות נמצאה תרומה ייחודית – מנהיגות לאיכות גבוהה קשורה באיכות חיים מקצועית גבוהה
צעד השני, למנבא של מקצוע בלבד הייתה תרומה ייחודית מובהקת במודל: מקצוע האחות קשור באיכות חיים מקצועית גבוהה יותר בהשוואה לרופאים.

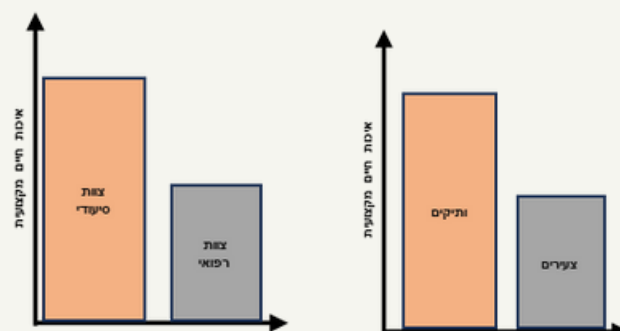
המלצות

- על מנהלי מוסדות בריאות להיות פרואקטיבים ולהוביל לסביבת עבודה השואפת לשקיפות ארגונית מלאה כלפי העובדים ופיתוח מנהיגות לאיכות
- הובלת תהליכי איכות ויצירת הזדמנויות לשיפור עבודת הצוות דבר היוביל לשיפור איכות החיים המקצועית של העובדים במוסד וישפיע על הארגון

תוצאות לפי המודל המחקרי

ניתוח סטטיסטי של השאלונים הראה קורלציה ישירה מובהקת $p < 0.01$ בין מנהיגות לאיכות, שקיפות ארגונית ועבודה צוות לבין איכות חיים מקצועית

הניתוח הציג כי באופן מובהק צוותים סיעודיים או עובדים ותיקים נהנים חוויות איכות חיים מקצועית גבוהה יותר בהשוואה לצוותים הרפואיים או העובדים הצעירים